

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

● คุณภาพน้ำ

- คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน
- คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

● การจัดการน้ำเสียในพื้นที่ประสบอุทกภัย

● การลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยสำหรับเทศบาล

● การลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมกลางหุบเขา

● Clean Air for Asia Training Program

● คุณภาพอากาศ

● สกิติเรื่องร้องเรียน

ชักทาย...

สวัสดิ์ค๊ะ ในช่วงที่ผ่านมาหากติดตามข่าวจากสื่อต่างๆ จะพบว่าหลายพื้นที่ของประเทศไทยประสบกับปัญหาอุทกภัยและดินถล่ม ซึ่งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น กรมทรัพยากรธรณี จะต้องแจ้งเตือนภัยให้แก่ชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและประสบปัญหาดินถล่ม ส่วนกรมควบคุมมลพิษ มีหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปดูแลและแก้ไขปัญหามลพิษ ทั้งในเรื่องน้ำเสียและขยะมูลฝอย หมายเหตุมลพิษฉบับนี้ จึงมีเรื่องของแนวทางการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ประสบอุทกภัยมานำเสนอ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดการกับปัญหามลพิษอีกหลายเรื่องด้วยกัน

ภาพกิจกรรม

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ Stockholm Environment Institute (SEI) ประเทศสวีเดน และ University of York ประเทศอังกฤษ จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการคุณภาพอากาศ ให้กับบุคลากรในประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย ระหว่างวันที่ 24 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2549 ที่โรงแรมอโนมา และมาเยี่ยมชม ฐานด้านการจัดการคุณภาพอากาศ ที่กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร และที่ห้องปฏิบัติการคุณภาพอากาศ (Lab คลอง 6) อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

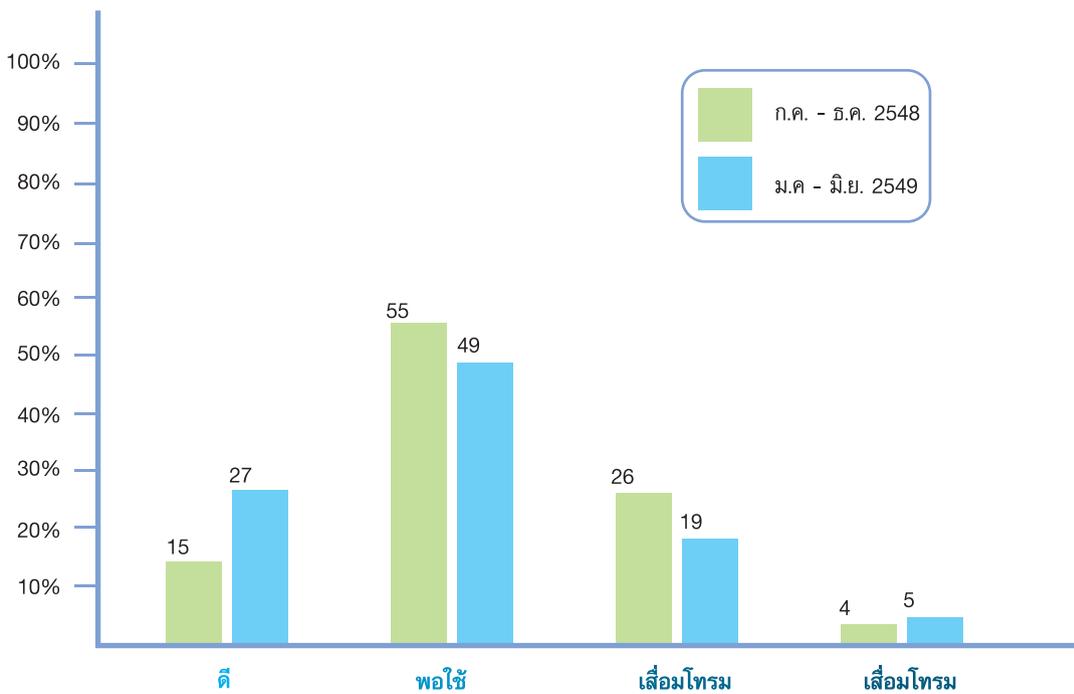
และได้เดินทางไปดูงานด้านการจัดการปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่หน้าพระลาน พร้อมทั้งเยี่ยมชม โรงไม้หิน เหมืองหิน และโรงงานปูนซีเมนต์ ที่จังหวัดสระบุรี

คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศโดยรวมในรอบ 6 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - มิถุนายน 2549 มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 27 49 19 และ 5 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพน้ำในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา (กรกฎาคม - ธันวาคม 2548) ดังแสดงในรูป

รูป คุณภาพน้ำแหล่งน้ำทั่วประเทศในเดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2548 และมกราคม - มิถุนายน 2549

จากรูปจะเห็นได้ว่าแหล่งน้ำโดยรวมทั่วประเทศในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2549 ที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรมมีการเปลี่ยนแปลงลดลงเล็กน้อย โดยแหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากช่วงครึ่งปีหลังของปี 2548 เป็นที่น่าสังเกตว่าแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อปี 2548 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นเกือบสองเท่าในปี 2549 ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ ฤดูกาล ปริมาณน้ำต้นทุนของแหล่งน้ำ ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่างๆ ที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ เป็นต้น แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ตั้งแต่จังหวัดนนทบุรีจนถึงจังหวัดสมุทรปราการ โดยพบการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มและแอมโมเนียสูง ในขณะที่มีค่าออกซิเจนละลายต่ำ แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง ตั้งแต่จังหวัดนครปฐมถึงจังหวัดสมุทรสาคร มีปัญหาการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มสูงและค่าออกซิเจนละลายต่ำ ส่วนแม่น้ำลำตะคองตอนล่าง ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มและค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์สูง ดังแสดงในตาราง

ตาราง คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำที่สำคัญของประเทศไทย ในรอบหกเดือนแรกของปี 2549

เกณฑ์ คุณภาพน้ำ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ร้อยละของ แหล่งน้ำ ทั้งหมด
ดี	ปิง วัง อิง แม่จาง กก	แควใหญ่ แควน้อย เพชรบุรีตอนบน	จันทบุรีตอนบน จันทบุรีตอนล่าง เวฬุ ตราด	อุบล เสียว ลำปาว	ตาปีตอนบน หลังสวน	27
พอใช้	ยม น่าน ลี้	เจ้าพระยาตอนบน ท่าจีนตอนบน แม่กลอง กุยบุรี น้อย ปราณบุรี	บางปะกง ปราจีนบุรี นครนายก ประแสร์ พังราด ระยองตอนบน	สงคราม มูล ชี พอง หนองทาน ลำชี เลย ลำตะคองตอนบน	ตาปีตอนล่าง ตรัง ปากพนัง ชุมพร ทะเลน้อย พุมดวง ทะเลหลวง	49
เสื่อมโทรม	กวัง บึงบรเพ็ด กว๊านพะเยา	เจ้าพระยาตอนกลาง ท่าจีนตอนกลาง เพชรบุรีตอนล่าง ลพบุรี ป่าสัก สะแกกรัง	จันทบุรีตอนกลาง ระยองตอนล่าง		ทะเลสาบ สงขลา	19
เสื่อมโทรมมาก		เจ้าพระยาตอนล่าง ท่าจีนตอนล่าง		ลำตะคองตอนล่าง		5

ภาคเหนือ คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญคือ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดและฟีคอลโคลิฟอร์มในชุมชนเมือง โดยเฉพาะบริเวณชุมชนหนาแน่นที่อยู่ริมแม่น้ำ นอกจากนี้ยังพบว่าค่าออกซิเจนละลาย และค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์เป็นปัญหาของบริเวณชุมชนดังกล่าวด้วย สำหรับช่วงฤดูฝนทุกแม่น้ำมีความขุ่นสูง เนื่องจากการชะล้างหน้าดินจากกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

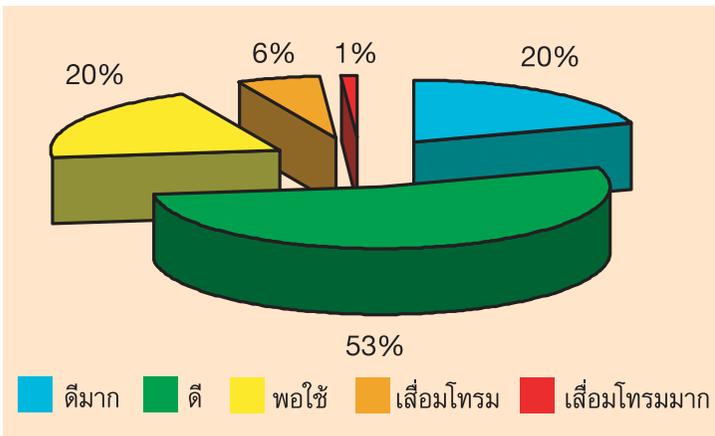
ภาคกลาง คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรม โดยแม่น้ำท่าจีนตอนล่างและเจ้าพระยาตอนล่าง อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก เนื่องจากการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม แอมโมเนียมีค่าสูง ส่วนค่าออกซิเจนละลายต่ำ ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญของแหล่งน้ำภาคกลางคือ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดและฟีคอลโคลิฟอร์ม ค่าออกซิเจนละลายต่ำ และแอมโมเนียที่มีค่าสูง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ โดยตลอดหลายปีที่ผ่านมา มีเพียงแม่น้ำลำตะคองตอนล่าง อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น

ภาคตะวันออก คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี และพอใช้ ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญคือ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดและฟิคอลโคลิฟอร์มในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น และการรุกรานของน้ำทะเลในช่วงฤดูแล้ง

ภาคใต้ คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญของภาคใต้คือ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม ในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น นอกจากนี้ยังพบว่าแหล่งน้ำส่วนใหญ่มีค่าแอมโมเนียเกินมาตรฐานที่กำหนด โดยบริเวณที่เป็นปัญหาอยู่เสมอ คือ ทะเลสาบสงขลา บริเวณปากคลองลำโรง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

ชายฝั่งทะเลที่มีคุณภาพน้ำเลือ่มโทรมถึงเลือ่มโทรมมากยังคงเป็นพื้นที่บริเวณอ่าวไทยตอนใน โดยพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เลือ่มโทรมมาก ได้แก่ หน้าโรงงานฟอกย้อม กม.35 จังหวัดสมุทรปราการ และตลาดนาเกลือ จังหวัดชลบุรี ส่วนพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำเลือ่มโทรม ได้แก่ ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากคลอง 12 อื่นๆ หน้าโรงงานฟอกย้อม ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสมุทรปราการ ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม ปากคลองบางตะบูน จังหวัดเพชรบุรี และปากแม่น้ำระนอง จังหวัดระนอง ปัญหาที่พบคือปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดมีค่าสูง และปริมาณสารอาหาร เช่น ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ไนเตรท-ไนโตรเจนและแอมโมเนีย-ไนโตรเจนมีค่าสูง ความขุ่นมีค่าสูงที่บริเวณปากแม่น้ำบางปะกงและปากคลองบางตะบูน ส่วนค่าออกซิเจนละลายต่ำกว่าค่ามาตรฐานที่บริเวณปากแม่น้ำท่าจีนและปากแม่น้ำระนอง เนื่องจากเป็นแหล่งรองรับน้ำเสียจากชุมชน อาคารบ้านเรือน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมทั้งจากกิจกรรมต่างๆ บริเวณชายฝั่ง

ผลการประเมินคุณภาพน้ำทะเล ในช่วงฤดูแล้ง (กุมภาพันธ์ - มีนาคม) ปี 2549 จากสถานีตรวจวัดจำนวน 240 สถานี โดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index)* พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 20 เกณฑ์ดี ร้อยละ 53 เกณฑ์พอใช้ร้อยละ 20 เกณฑ์เลือ่มโทรม ร้อยละ 6 และเกณฑ์เลือ่มโทรมมากคิดเป็นร้อยละ 1 ของจำนวนสถานีที่ตรวจวัด

ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล ปี 2547 - 2549 (ร้อยละของจำนวนสถานีที่ตรวจวัด)

ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	ปี 2547	ปี 25487	ปี 2549 (ฤดูแล้ง)
 ดีมาก (>90-100)	3	3	20
 ดี (>80-90)	43	43	53
 พอใช้ (>50-80)	45	44	20
 เลือ่มโทรม (>25-50)	5	9	6
 เลือ่มโทรมมาก (0-25)	4	1	1

ชายฝั่งทะเลที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีปัญหาการปนเปื้อนจากแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มสูงเกินมาตรฐาน (มาตรฐานไม่เกิน 1000 MPN ต่อ 100 มิลลิลิตรหรือ 1000 หน่วย) ได้แก่ บริเวณปากแม่น้ำ ปากคลองและบริเวณที่มีชุมชนอยู่ค่อนข้างหนาแน่น ส่วนอ่าวชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีค่าความขุ่นค่อนข้างสูงสำหรับชายหาดท่องเที่ยวที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ได้แก่ หาดบางแสน และหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่พบปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดสูงเกินค่ามาตรฐานในบางสถานีตรวจวัด สำหรับหาดสำเร็จ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่าความขุ่นค่อนข้างสูง ส่วนหาดทรายทอง พบปริมาณฟอสเฟต-ฟอสฟอรัสมีค่าสูง

ชายฝั่งทะเลที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก โดยที่คุณภาพน้ำเป็นไปตามมาตรฐาน ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดมีค่าต่ำ แสดงว่ามีความเหมาะสมและปลอดภัยต่อการเล่นน้ำ เช่นบริเวณชายหาดท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ได้แก่ หาดไถ่แบ้ หาดคลองพร้าว หาดทรายขาว เกาะช้าง จังหวัดตราด หาดคู้กระเบน จังหวัดจันทบุรี หาดแม่รำพึง แหลมแม่พิมพ์ หาดทรายแก้ว เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง หาดตาแหวน เกาะล้าน

จังหวัดชลบุรี หาดบึงเตียน หาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี หาดหัวหิน อ่าวมะนาว หาดวนกร ปากแม่น้ำปราณบุรี หาดสามพระยา บ้านหินกรูด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดภราดรภาพ หาดทรายรี จังหวัดชุมพร หาดเจวง หาดละไม เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี หาดในเพลา หาดหินงาม จังหวัดนครศรีธรรมราช หาดเทพา หาดมหาราช หาดสมิหลา จังหวัดสงขลา หาดประพาส หาดบางเบน จังหวัดระนอง หาดบางลึก หาดท้ายเหมือง เกาะพระทอง จังหวัดพังงา หาดโนayang หาดบางเทา หาดสุรินทร์ หาดกมลา หาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดโนหาน จังหวัดภูเก็ต หาดนพรัตน์ธาราและอ่าวตันไทร อ่าวโล๊ะดาลัม อ่าวโล๊ะบาเกา หาดยาว แหลมตง เกาะพีพีดอน อ่าวมาหยา เกาะพีพีเล หาดคอกวาง เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ หาดสำราญ หาดปากเมง หาดเจ้าไหม หาดหยงหลิง จังหวัดตรัง และพื้นที่อื่นๆ ได้แก่ แหลมศอก จังหวัดตราด อ่างศิลา บางพระ เกาะสีชัง อ่าวอุดม แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี บ้านบางเนียง บ้านเขาปหลาย บ้านทับละมุ บ้านเกาะคอเขา บ้านน้ำเค็ม บ้านคึกคัก จังหวัดพังงา อ่าวมะขาม อ่าวบางโรง อ่าวฉลอง จังหวัดภูเก็ต และบ้านปากบารา บ้านทุ่งรีน จังหวัดสตูล

* พารามิเตอร์ที่นำมาคำนวณ คือ ออกซิเจนละลาย แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด ฟอสเฟต - ฟอสฟอรัส ไนเตรท - ไนโตรเจน อุณหภูมิ สารแขวนลอย ความเป็นกรด - ด่าง แอมโมเนีย - ไนโตรเจน สำหรับพารามิเตอร์กลุ่มยาฆ่าแมลง (Pesticides) และกลุ่มสารเป็นพิษ (Toxic elements) นั้น หากพบว่าค่าความเข้มข้นเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง จะกำหนดให้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำชายฝั่งบริเวณนั้นมีค่าเป็น "0" โดยทันที

การจัดการ น้ำเสียในพื้นที่ประสบอุทกภัย

สถานการณ์มลพิษทางน้ำและแนวทางการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ประสบอุทกภัยภาคเหนือ 5 จังหวัด

เหตุการณ์น้ำท่วม ระหว่างวันที่ 22 - 29 พฤษภาคม 2549 ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน และจังหวัดลำปาง ทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนจนทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ ได้ออกสำรวจพื้นที่น้ำท่วมดังกล่าว ในช่วงเดือนมิถุนายน 2549 เพื่อประเมินความเสียหายเบื้องต้นของระบบระบายน้ำ ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ผลกระทบจากน้ำท่วมต่อคุณภาพน้ำ ปัญหาการจัดการน้ำเสีย ในพื้นที่ชุมชนที่ถูกน้ำท่วมและได้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสีย สำหรับพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการสำรวจ ดังนี้

❑ ความเสียหายของระบบระบายน้ำ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

พื้นที่ที่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวม คือ เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี เทศบาลเมืองน่าน และเทศบาลนครลำปาง พบว่ามีเพียงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองสุโขทัยธานี เท่านั้นที่ได้รับความเสียหาย กล่าวคือ ระบบรวบรวมน้ำเสีย มีตะกอนเลนและทรายอยู่ในเส้นท่อ ท่อมีการทรุดตัว ตู้ควบคุมไฟฟ้าของบ่อสูบน้ำเสียชำรุด ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียยังสามารถใช้งานได้ตามปกติ มีเพียงการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์ไฟฟ้าของเครื่องดักขยะอัตโนมัติ ตู้ควบคุมไฟฟ้า เครื่องสูบน้ำของบ่อสูบน้ำเสียเข้าระบบและบ่อสูบน้ำทิ้งจากระบบ

❑ คุณภาพแหล่งน้ำภายหลังประสบอุทกภัย

หลังจากเกิดเหตุน้ำท่วม คุณภาพน้ำในแม่น้ำยมบริเวณ อำเภอเมือง อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน* โดยออกซิเจนละลายมีค่าอยู่ในช่วง 1.9 - 3.0 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) ความเป็นกรด-ด่างมีค่าอยู่ในช่วง 7.8 - 8.4 ปริมาณสารแขวนลอยมีค่าอยู่ในช่วง 193 - 360 มก./ล. ความสกปรกในรูปบีโอดีมีค่าอยู่ในช่วง 0.6 - 4.3 มก./ล. และการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มมีค่าอยู่ในช่วง 400 - 13,000 หน่วย สำหรับคุณภาพน้ำในแม่น้ำน่านบริเวณอำเภอพิชัย และอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ มีค่าต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด* โดยออกซิเจนละลายมีค่าอยู่ในช่วง 2.8 - 3.0 มก./ล. ความเป็นกรด-ด่าง มีค่าอยู่ในช่วง 7.8 - 8.4 ความสกปรกในรูปบีโอดีมีค่าอยู่ในช่วง 6.6 - 7.8 มก./ล. ปริมาณสารแขวนลอยมีค่าอยู่ในช่วง 168 - 204 มก./ล. และการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มมีค่าอยู่ในช่วง 3,300 - 13,000 หน่วย

3. การจัดการน้ำเสียในพื้นที่ประสบอุทกภัย

1. เร่งชุดลอกตะกอนเลนและทรายในท่อระบายน้ำ และระบบรวบรวมน้ำเสีย ซ่อมแซมจุดที่ท่อทรุดตัว ตรวจสอบการทำงานของระบบควบคุมไฟฟ้าและเครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำเสีย ตรวจสอบการทำงานของตู้ควบคุมไฟฟ้า เครื่องสูบน้ำ และเครื่องดักขยะอัตโนมัติของระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อทำการปรับปรุงซ่อมแซมรวมทั้งควรตรวจสอบการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารหรือสถานประกอบการต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมและเร่งปรับปรุงซ่อมแซมระบบฯ ให้สามารถทำงานได้ตามปกติ

2. ให้มีการจัดการน้ำเสียสำหรับที่พักชั่วคราวหรือบ้านพักชั่วคราว โดยจัดให้มีระบบการจัดการน้ำเสียด้วยการสร้างพื้นที่ที่มีกิจกรรมการใช้น้ำรวม เพื่อรวบรวมน้ำเสียจากกิจกรรมการใช้น้ำ เช่น น้ำอาบ น้ำจากห้องน้ำห้องส้วม และน้ำจากการล้างภาชนะลงสู่บ่อเกรอะและบ่อซึมหรือบ่อรับน้ำตามธรรมชาติ เมื่อยกเลิกการใช้ที่พักชั่วคราวหรือบ้านพักชั่วคราวต้องมีการปรับสภาพพื้นที่โดยการฝังกลบบ่อเกรอะและบ่อซึมด้วย

3. ให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบ On-site สำหรับบ้านเรือนแต่ละหลังทั้งที่เป็นการก่อสร้างทดแทนบ้านเดิมที่ชำรุดเสียหายบนที่ดินเดิมหรือเป็นการสร้างชุมชนใหม่บนที่ดินแห่งใหม่ โดยให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าวไปพร้อมกับการก่อสร้างบ้าน ทั้งนี้ ระบบบำบัดน้ำเสียจะประกอบด้วยบ่อดักขยะ บ่อดักไขมัน บ่อเกรอะ และบ่อบำบัดแบบถังกรองไร้อากาศสำหรับบ้านแต่ละหลังก่อนระบายลงสู่บ่อซึม เพื่อให้สามารถรองรับน้ำเสียจากกิจกรรมการใช้น้ำทั้งหมดในบ้าน รวมทั้งน้ำเสียจากห้องน้ำห้องส้วม

4. ให้คำแนะนำแก่ชุมชนในการจัดการน้ำเสีย วิธีการใช้งานและการดูแลรักษาบ่อบำบัดน้ำเสียแบบ On-site โดยจะจัดพิมพ์เป็นคู่มือเพื่อแจกจ่ายแก่ชุมชนต่อไป

5. ติดตามตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเพื่อประเมินผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ โดยเฉพาะปริมาณสารแขวนลอยในน้ำที่เพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อน้ำที่ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค

* มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ได้แก่ แหล่งน้ำที่สามารถใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร กำหนดให้ออกซิเจนละลายมีค่าไม่ต่ำกว่า 4.0 มิลลิกรัมต่อลิตร ความเป็นกรด-ด่างมีค่าอยู่ในช่วง 5 - 9 ความสกปรกในรูปบีโอดีมีค่าไม่เกิน 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มมีค่าไม่เกิน 4,000 หน่วย ส่วนปริมาณสารแขวนลอยตามเกณฑ์คุณภาพน้ำที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำมีค่าไม่เกิน 25 มิลลิกรัมต่อลิตร

การลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยสำหรับเทศบาล

กรมควบคุมมลพิษ จัดทำโครงการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย สำหรับเทศบาลในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 โดยในปีงบประมาณ 2549 กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมที่ 16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง เทศบาลเมืองพัทลุง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้สถานที่กำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองพัทลุงอีก 8 แห่งคือ เทศบาลตำบลเขาชัยสน เทศบาลตำบลควนขนุน เทศบาลตำบลปากพูน องค์การบริหารส่วนตำบลป่าพะยอม องค์การบริหารส่วนตำบลพนาสูง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพร้าว องค์การบริหารส่วนตำบลควนมะพร้าว และองค์การบริหารส่วนตำบลชะรัด ดำเนินการวางแผนและปฏิบัติการลด คัดแยกและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ โดยกรมควบคุมมลพิษและสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 เป็นผู้สนับสนุนทางด้านวิชาการให้แก่เทศบาล ชุมชนและประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 32 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามแผนปฏิรูปราชการ 4 ปีของกรมควบคุมมลพิษ

ภายใต้การดำเนินโครงการ ได้จัดให้มีการแถลงข่าวและมีพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2549 ณ ห้องประชุมเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยมี ดร.มณฑิพย์ ศรีรัตนทา ทาบุญกานอน รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับเทศบาลเมืองพัทลุงในครั้งนี้ ซึ่งนับเป็นมิติใหม่ในการจัดการขยะมูลฝอย ดังจะเห็นได้จากการที่นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ได้ทำหน้าที่แสวงหาภาคีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นอีก 8 แห่งมาร่วมโครงการและใช้สถานที่กำจัดขยะของเทศบาลเมืองพัทลุง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงกันมีการรวมกลุ่ม (Cluster) เพื่อสร้างศูนย์จัดการขยะมูลฝอยที่เน้นการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งโครงการนี้ยังเป็นการดำเนินงานร่วมกันแบบบูรณาการจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น ฝ่ายคณะสงฆ์ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายการศึกษา โรงพยาบาล ตลอดจนชุมชนและประชาชน เพื่อลดขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางด้วยการทำให้เกิดขยะมูลฝอยน้อยที่สุด ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้คัดแยกขยะรีไซเคิลที่ขายได้เป็นลำดับแรกด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ ตลาดนัดขยะ ทอดผ้าป่า ธนาคารขยะ จากนั้นจัดการแยกขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ย เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดลดลง เป็นการยืดอายุการใช้งานของสถานที่กำจัด และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น อันเป็นการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน

การลักลอบ ทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมกลางหุบเขา

อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์บางฉบับเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 สรุปความได้ว่า ชาวบ้านในจังหวัดกาญจนบุรีร้องเรียนว่ามีรถพ่วงบรรทุกขยะเป็นชนิดที่นำของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมมาทิ้งบริเวณท้ายไร่ในหุบเขารางเข้ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นที่ดินเอกชนทำให้เกิดกลิ่นเหม็นอย่างรุนแรง สร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้าน และเกรงว่าสารเคมีจะไหลลงแหล่งน้ำสาธารณะซึ่งชาวบ้านใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค ในเบื้องต้นสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าตรวจสอบพื้นที่ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 พบว่าสารเคมีที่นำมาทิ้งบรรจุอยู่ในถังขนาด 200 ลิตร จำนวน 150 ถัง และถังพลาสติกขนาด 20 ลิตร จำนวน 1,500 ถัง รวมทั้งสิ้น 1,650 ถัง สารเคมีบางส่วนถูกเททิ้งกระจายและไหลลงสู่แอ่งน้ำขังในพื้นที่ดังกล่าว โดยไม่ทราบว่าเป็นสารเคมีประเภทใด

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ สถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรง และกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาจากกรณีดังกล่าว โดยมอบหมายภารกิจให้แก่หน่วยงานไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นับตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2549 เป็นต้นมา ซึ่งสามารถสรุปผลการตรวจสอบได้ว่าพื้นที่เกิดเหตุอยู่ในที่ดินของเอกชน ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ 8 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี มีสภาพเป็นสวนป่าล้อมรอบหุบเขา ขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ มีการปลูกต้นสักและเพาะชำไม้ประดับ โดยจุดเกิดเหตุมีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขังกลางหุบเขา ขนาดพื้นที่ประมาณ 1 ไร่ มีการวางถังบรรจุสารเคมีรอบๆ แอ่งน้ำ และมีการเททิ้งกากของเสียลงสู่แอ่งน้ำดังกล่าว ทำให้น้ำมีลักษณะเป็นสีน้ำตาลดำ มีฟองก๊าซผุดขึ้นบริเวณผิวน้ำและมีกลิ่นเหม็นเปรี้ยวคล้ายของหมัก บริเวณขอบแอ่งพบร่องรอยการเททิ้งสารเคมี ต้นไม้ยืนต้นในบริเวณแอ่งน้ำตาย ส่วนต้นไม้บริเวณจุดที่มีการวางถังสารเคมี มีสภาพเหี่ยวเฉาและใบไหม้ ขณะตรวจสอบบริเวณจุดเกิดเหตุพบถังบรรจุของเสียเพียงบางส่วน ถังสารเคมีส่วนใหญ่เจ้าของที่ดินได้เคลื่อนย้ายไปจัดเก็บยังบริเวณอื่นภายในเขตที่ดินดังกล่าว โดยนำไปจัดเรียงอย่างเป็นระเบียบและมีการนำผ้าใบพลาสติกมาคลุมไว้ จากการสืบสวนของพนักงานสอบสวน เจ้าของพื้นที่อ้างว่าผู้เช่าพื้นที่ซึ่งกากของเสียดังกล่าวมาจากนายหน้าไม่ทราบชื่อเป็นเงิน จำนวน 30,000 บาท เพื่อใช้ในการทำความสะอาดดินสำหรับตกแต่งสวนหย่อม

กรมควบคุมมลพิษและบริษัท GENCO ได้สุ่มเก็บตัวอย่างสารเคมีที่บรรจุในถังทุกขนาด และทำการตรวจสอบคุณสมบัติทั้งทางเคมีและทางกายภาพในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ พบว่ากากของเสียที่มีการนำมาลักลอบทิ้งดังกล่าว เป็นของเสียอันตรายประเภทสารกัดกร่อนและเป็นพิษ กากตะกอนของแข็งปนน้ำจําแนกเป็นของเสียอันตรายประเภทสารกัดกร่อนและติดไฟได้ มีลักษณะเป็นกากของเสียประเภทน้ำมันปะปนอยู่ในสารละลายกรดที่มีฤทธิ์กัดกร่อนสูง ชนิดอีพอกซี (Epoxy Resin) ที่มีชื่อเรียกทางการค้าว่า EPICRON - 850A มีชื่อทางเคมีว่า Diglycidyl Ether of Bis phenol A หรือ Bis Phenol A Diglycidyl Ether ส่วนใหญ่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแผ่นพลาสติกในอุตสาหกรรมการผลิตแผ่นแผงวงจรไฟฟ้า (Printed Circuit Board) สารละลายของสารนี้

มีฤทธิ์เป็นกรดจัดอยู่ในประเภทสารกัดกร่อนมีชื่อทางการค้าว่า M - Pyrol (ระบุนบ้ายที่ติดข้างถัง) และมีชื่อเรียกโดยทั่วไปว่า Sulfuric Acid Pitch ใช้เป็นสารสกัดสิ่งเจือปนในน้ำมันพืชใช้แล้วจากบ้านเรือนและน้ำมันเครื่องใช้แล้ว เพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง (Bio Diesel) โดยสามารถสรุปได้ว่า กากของเสียในภาชนะบรรจุทั้งหมดน่าจะเป็นของเสียอุตสาหกรรม และสารเคมีเสื่อมสภาพจากขบวนการผลิตแผ่นแผงวงจรไฟฟ้า นอกจากการตรวจสอบกากของเสียที่บรรจุในภาชนะบรรจุแล้ว ยังได้ทำการตรวจวิเคราะห์ดิน น้ำและตะกอนดินในแอ่งน้ำที่ปนเปื้อนสารเคมี พบว่าดินมีฤทธิ์เป็นกรด และมีการปนเปื้อนของสารกัดกร่อน ส่วนน้ำและตะกอนดินในแอ่งน้ำเป็นกากตะกอนดินอินทรีย์จำพวกแป้งมีฤทธิ์เป็นกรดเล็กน้อย (pH 6) และมีปริมาณโลหะหนักปนเปื้อนในปริมาณที่ยอมรับได้และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลจากการตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นของห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ พบว่า กากของเสียที่มีการลักลอบทิ้งดังกล่าวมีค่าความเป็นกรดต่างน้อยกว่า 1 จัดเป็นวัตถุอันตรายประเภทที่ 3 ตาม พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ลำดับที่ 53 ดังนั้น อุตสาหกรรมจังหวัดจึงดำเนินคดีกับผู้ครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เปรียบเทียบปรับเป็นเงินจำนวน 1,000 บาท ในข้อกล่าวหาทำให้สิ่งของโสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ นอกจากนี้กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทำการสืบสวนแหล่งที่มาของกากของเสียอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดได้และเกิดการป้องปรามมิให้เกิดกรณีเช่นนี้อีก โดยผู้กระทำผิดต้องรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์และการกำจัดกากของเสีย ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้นานอาจต้องมีค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

โครงการ EU Asia Urbs: Clean Air for Asia Training Program

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ Stockholm Environment Institute (SEI) ประเทศสวีเดน และ University of York ประเทศอังกฤษ จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการคุณภาพอากาศ ให้กับบุคลากรในประเทศกำลังพัฒนา ในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้โครงการ EU Asia Urbs: Clean Air for Asia Training Program มีระยะเวลาดำเนินงานทั้งสิ้น 2 ปี (2548 - 2550) โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและวิชาการจากองค์กรต่างประเทศที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

Stockholm Environment Institute (SEI), University of York (UK), Norwegian Institute for Air Research (NILU), Clean Air Initiative for Asian Cities (CAI-Asia), International Atomic Energy Agency (IAEA), Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) และ World Health Organization (WHO)

การดำเนินงาน

1. จัดการประชุม Program Advisory Committee 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม - 1 กันยายน 2548 และ 3 - 4 เมษายน 2549 ณ กรมควบคุมมลพิษ เพื่อกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินงาน โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรต่างประเทศที่ร่วมในโครงการ ได้แก่ SEI, UK, N:LU, CA:Asia, AEA, GTZ และ WHO

2. เรียบเรียงและจัดทำ Training Module เรื่อง Air Quality Modeling ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ Training Module สำหรับการฝึกอบรม

3. ประสานการจัดเตรียมสถานที่จัดฝึกอบรม ติดต่อวิทยากรชาวไทยและชาวต่างประเทศ และคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากประเทศกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการจัดฝึกอบรม Clean Air for Asia Training Course ครั้งที่ 1 ในระหว่างวันที่ 24 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2549 ณ โรงแรมอโนมา กรุงเทพฯ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 23 คน จาก 8 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ภูฐาน มัลดีฟส์ ลาว ปากีสถาน มองโกเลีย ฟิลิปปินส์ และ ออสเตรเลีย

การฝึกอบรมดังกล่าว แบ่งเป็นการฝึกอบรมในห้องประชุม 8 วัน ภายใต้หัวข้อต่างๆ ดังนี้

- Introduction to Air Quality Management
- Typical Concentrations and Health and Environmental Impacts
- Principles of Air Quality Management
- Policies and Regulations Environmental Impact Assessment
- Economic Instruments: Lessons Learned
- Health Impacts, Air Pollution Monitoring
- Air Pollution Modeling
- Emission Inventories and Control Measures

การดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้จากพื้นที่จริง 2 วัน ได้แก่

- เยี่ยมชมและดูงานด้านการจัดการคุณภาพอากาศ ณ กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร
- ดูงานด้านการจัดการปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่หน้าพระลาน พร้อมทั้งเยี่ยมชมเหมืองหิน โรงโม่หิน และโรงงานปูนซีเมนต์ ณ จังหวัดสระบุรี

คุณภาพอากาศ

สถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศไทยในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549 ดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงต้นปีที่ผ่านมา เนื่องจากในช่วงนี้เริ่มเข้าสู่ฤดูฝน อย่างไรก็ตามแม้ว่าเกือบทุกพื้นที่ไม่มีปัญหามลพิษทางอากาศ แต่ยังพบฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนเกินมาตรฐานในบางพื้นที่ เช่น จังหวัดสมุทรปราการ สระบุรี และกรุงเทพมหานคร ก๊าซโอโซนพบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวบางพื้นที่เช่นกัน ส่วนสารมลพิษอื่น ๆ เช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์และก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ยังมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

กรุงเทพมหานคร : ฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนส่วนใหญ่มีปริมาณอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานยกเว้นริมถนนดินแดง ซึ่งพบค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด 166.9 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) และมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 13.3 ลดลงจากช่วงต้นปี 2549 ซึ่งพบค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด 206.2 มคก./ลบ.ม. และเกินมาตรฐานถึงร้อยละ 31 สำหรับถนนพระรามที่ 6 พบเกินมาตรฐานเล็กน้อยเพียงหนึ่งวันเท่านั้น (มาตรฐาน PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 120 มคก./ลบ.ม.) ส่วนบริเวณริมถนนสายอื่นและพื้นที่ทั่วไปซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยฝุ่นขนาดเล็กยังมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมง มีปัญหาเพียงเล็กน้อยในบางพื้นที่ตรวจวัดได้ 0 - 115 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) พบเกินมาตรฐานเฉพาะบริเวณพื้นที่ทั่วไป ได้แก่ คลองจั่น ราษฎร์บูรณะ จตุจักร และวังทองหลาง โดยพบเกินมาตรฐานเพียงพื้นที่ละหนึ่งวันเท่านั้น ส่วนบริเวณริมถนนยังมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (มาตรฐานก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมงไม่เกิน 100 ppb)

ปริมณฑล : จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่เดียวที่พบฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนมีปริมาณสูงเกินมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 18.0 - 162.5 มคก./ลบ.ม. และมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 8.7 ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับช่วงต้นปี 2549 ซึ่งตรวจวัดได้ 25.9 - 272.0 มคก./ลบ.ม. และมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 33.9 ส่วนในจังหวัดนนทบุรี สมุทรสาคร และปทุมธานี ยังมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

PM₁₀ ในจังหวัดสมุทรปราการ
ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

สถานี	ต่ำสุด - สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนวันที่เกิน มาตรฐาน/จำนวนวันที่ ตรวจวัด (ร้อยละ)
1. โรงจักรพระนครใต้	57.0 - 162.5	15/84 (17.9)
2. กรมทรัพยากรธรณี	59.7 - 157.5	10/85 (11.8)
3. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ พระประแดง	47.5 - 141.4	10/86 (11.6)
4. ศาลากลาง	34.9 - 147.0	3/90 (3.3)
5. การเคหะชุมชนบางพลี	18.0 - 96.6	0/90 (0)
ภาพรวม	18.0-162.5	38/435 (8.7)

ก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ในพื้นที่ปริมณฑลตรวจวัดได้อยู่ในช่วง 0 - 118 ppb และพบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวในจังหวัดปทุมธานีและสมุทรสาคร โดยพบเกินมาตรฐาน 3 วัน และ 1 วัน ตามลำดับ ส่วนในจังหวัดสมุทรปราการและนนทบุรี ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

พื้นที่ต่างจังหวัด : ผู้คนขนาดเล็กมีปัญหาเล็กน้อยในบางพื้นที่ ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 8.5 - 178.5 มคก./ลบ.ม. บริเวณที่เกินมาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดสระบุรี (ตำบลหน้าพระลาน) ลำปาง (การประปาแม่เมาะ) เชียงใหม่ (ร.ร.ยุพราชวิทยาลัย) และระยอง (ศูนย์วิจัยพืชไร่) ซึ่งมีจำนวนวันที่เกินมาตรฐานร้อยละ 14.3 6.3 3.3 และ 2.5 ตามลำดับ ส่วนบริเวณพื้นที่อื่นไม่มีปัญหาผู้คนขนาดเล็ก

**PM₁₀ ที่เกินมาตรฐานในพื้นที่ต่างจังหวัด
ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549**

สถานี	ต่ำสุด - สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนวันที่เกิน มาตรฐาน/จำนวนวันที่ ตรวจวัด (ร้อยละ)
1. สระบุรี (หน้าพระลาน)	30.8 - 178.5	12/84 (14.3)
2. ลำปาง (ประปาแม่เมาะ)	13.0 - 213.4	4/64 (6.3)
3. เชียงใหม่ (ร.ร.ยุพราชวิทยาลัย)	19.4 - 132.3	3/91 (3.3)
4. ระยอง (ศูนย์วิจัยพืชไร่)	17.9 - 133.6	2/81 (2.5)

ก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมงในพื้นที่ต่างจังหวัด ตรวจวัดได้ 0 - 133 ppb ส่วนใหญ่ยังมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นในบางพื้นที่เท่านั้น ได้แก่ จังหวัดนครศรีอยุธยา สระบุรี (สถานีดับเพลิงเขาน้อย) ซึ่งพบเกินมาตรฐาน 3 วัน และ 2 วัน ตามลำดับ ส่วนจังหวัดลำปาง (อ.เมือง) และชลบุรี (แหลมฉบัง) พบเกินมาตรฐานพื้นที่ละ 1 วัน

**ก๊าซโอโซนที่เกินมาตรฐานในพื้นที่ต่างจังหวัด
ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549**

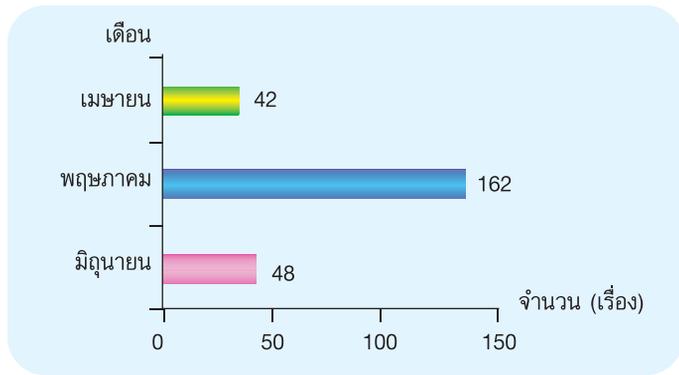
พื้นที่	ต่ำสุด - สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนวันที่เกิน มาตรฐาน
1. พระนครศรีอยุธยา	0 - 133.0	3
2. สระบุรี (อ.เมือง)	0 - 107.0	2
3. ลำปาง (อ.เมือง)	0 - 104.5	1
4. ชลบุรี (แหลมฉบัง)	0 - 104.0	1

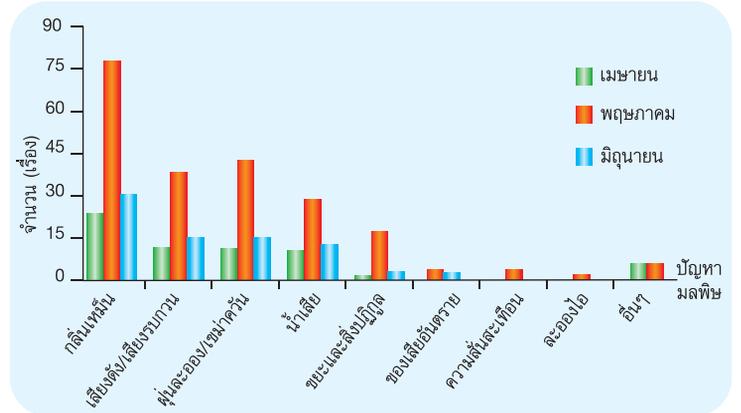

สถิติเรื่องร้องเรียน

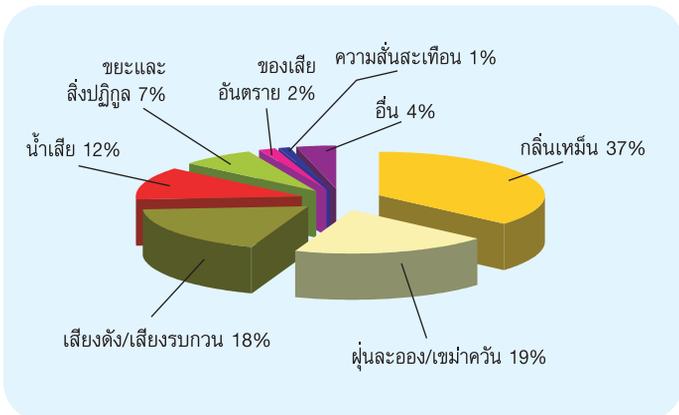
การร้องเรียนด้านมลพิษ ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 216 เรื่อง โดยพบว่าเดือนพฤษภาคม 2549 มีเรื่องร้องเรียนมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 126 เรื่อง (รูปที่ 1) ปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนมากที่สุด คือ ปัญหากลิ่นเหม็น คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาคือ ปัญหาฝุ่นละอองหรือเขม่าควัน ปัญหาเสียงดังหรือเสียงรบกวน และปัญหาน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ 19 ร้อยละ 18 และร้อยละ 12 ตามลำดับ (รูปที่ 2 และ รูปที่ 3)

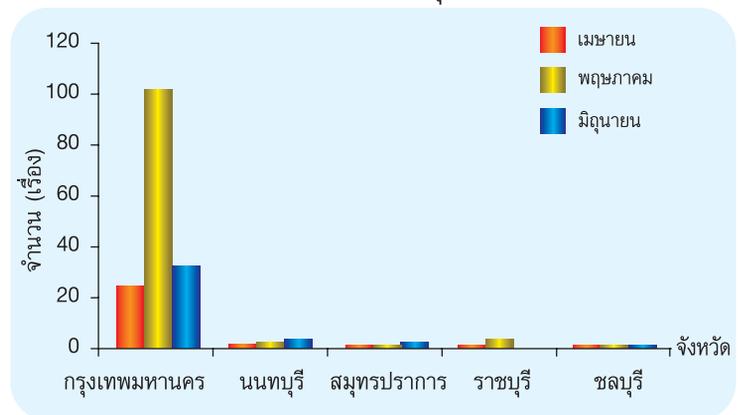
รูปที่ 1 จำนวนเรื่องร้องเรียน ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

รูปที่ 2 ประเภทปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียน ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

รูปที่ 3 สัดส่วนปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียน ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

รูปที่ 4 จำนวนเรื่องร้องเรียนในจังหวัดที่มีการร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรกระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

จังหวัดที่มีการร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรกระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549 ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ ราชบุรี และชลบุรี ตามลำดับ โดยมีเรื่องร้องเรียนรวม 183 เรื่อง จาก 216 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85 ของเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษของทั้งประเทศ (รูปที่ 4 และตาราง)

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วจำนวน 149 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 69 และอยู่ระหว่างดำเนินการจำนวน 67 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31 ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด

ตารางแสดง จังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับ ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2549

จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1. กรุงเทพมหานคร	159	74
2. นนทบุรี	9	4
3. สมุทรปราการ	7	3
4. ราชบุรี	5	2
5. ชลบุรี	3	1
รวม	183	85
จังหวัดอื่นๆ	33	15
รวม	216	100

หากท่านเคยประสบปัญหาจากมลพิษ เช่น กลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรมจนก่อให้เกิดความรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อร่างกาย มีการกั้นขยะอันตรายในพื้นที่ที่ไม่ควรระวัง หรือมีการปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ ลำคลอง ท่านสามารถแจ้งปัญหามายังกรมควบคุมมลพิษ ได้ ดังนี้

■ **ทาง Hotline หมายเลข 1650** เพื่อแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุด้านสารเคมี เรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ พร้อมทั้งรับฟังข้อมูล การระบับภัยสารเคมีเบื้องต้น และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น หรือแจ้งทางโทรศัพท์หมายเลข **0 2298 2605** สำหรับผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการใช้งานโทรศัพท์สายด่วน 1650

กค 1	กค 2	กค 3	กค 4
<p>รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน จากอุบัติเหตุด้านสารเคมี</p> <p>☑ ในเวลาราชการ โอนสายไปยัง เจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุ</p> <p>☑ นอกเวลาราชการ สามารถฝากข้อความ และระบบจะทำการแจ้งเตือนเจ้าหน้าที่ให้ทราบว่ามี การฝากข้อความทันที</p>	<p>รับแจ้งเรื่องร้องเรียน ด้านมลพิษ</p> <p>☑ ในเวลาราชการ โอนสายไปยัง เจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุ</p> <p>☑ นอกเวลาราชการ สามารถฝากข้อความ และระบบจะทำการแจ้งเตือนเมื่อเปิดทำการ</p>	<p>ให้บริการข้อมูลการระบับภัย สารเคมีเบื้องต้น</p> <p>☑ โอนสายไประบบบริการข้อมูล การระบับภัยสารเคมีเบื้องต้น อัตโนมัติ ตลอด 24 ชั่วโมง</p>	<p>ให้บริการที่อยู่ และภาระหน้าที่ของศูนย์</p> <p>☑ กค 1 ให้บริการแจ้งที่อยู่ของ กรมควบคุมมลพิษ</p> <p>☑ กค 2 ให้บริการแจ้งภาระหน้าที่ ของศูนย์สนับสนุนการปฏิบัติการ ฉุกเฉินสารเคมี</p> <p>☑ กค 3 ฝากข้อเสนอแนะ</p>

■ กรอกแบบฟอร์มแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ทาง **Internet (www.pcd.go.th)** หรือติดต่อศูนย์บริการประชาชน กรมควบคุมมลพิษ ทางกรมควบคุมมลพิษพร้อมและยินดีบริการตรวจสอบปัญหาดังกล่าว

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

เรียน

▶ **ติดต่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่**

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 0 2298 2083 - 84 โทรสาร 0 2298 2085

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT